

Naalakkersuisunut apequt: Takornariartaassuit nunatta imartaanni iluliarsuit akornatigoortillutik isumannaatsumik angalasarnissaat anguniarlugu maleruagassanik Naalakkersuisut pilersitsiniarneranni suliaq sumut killippa?

(Inatsisartunut ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut)

Akissuteqaat.

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu Naalakkersuisoq)

Aallarniutigalugu Naalakkersuisuniit Inatsisartuni ilaasortaq Aleqa Hammond, Siumut, takornariartaassuit imaatigut isumannaatsumik angalasarnissaat pillugu apeqquteqaataanut qujavunga. Suliassaqarfik taanna Naalakkersuisut pingaartittorujussuaat, aammalu apeqqutigineqarnerani suliassaqarfiup iluani suliniutit pillugit nassuiaateqarnissamut periarfinneqarpugut.

Takornariat takornariartaatinut ilaasartut, aammali nunatsinni innuttaasut isumannaatsumik angalasarnissaat pingaaruteqarmat Naalakkersuisuniit isumaqatigaarput. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut suliniutinik assigiinngitsorpassuarnik, nunatta imartaani angalanermi ajunaarnissamik pinaveersaartitsissutaasussanik suliaqarput.

Tamatumunnga atatillugu nalunaarutit nutaat marluk, ukioq manna juunip aamma juulip qaammataani atuutilersut taaneqassapput.

”Kalaallit Nunaata imartaani angalanermi sikusiornermi siumoortatinik atuinissamut teknikkikkut maleruagassamut nalunaarut”, 4. marts 2009-meersoq tunngavigalugu umiarsuit annerusut pinngitsooratik minnerpaamik ataatsimik sikusiornermi siumoortateqartussaapput.

”Umiarsuit Kalaallit Nunaata imartaata killeqarfiata iluani angalanissaannut teknikkikkut maleruagassat pillugit nalunaarut”, 28. maj 2009-imeersumi imaatigut angalanermi piareersimanissamut maleruagassat erseqqissarneqarput. Nalunaarut taanna sumiiffinni ikkarlulini aamma sumiiffinni naammattumik uuttortaaffigineqarsimanngitsuni angalanissamut maleruagassanik imaqarpoq. Tamatuma saniatigut ilulissat isumannaatsumik ungasissuseqarluni saneqqunneqartarnissaat, kiisalu umiarsuit aatsaat eqqortumik ilusiligaasimatillugit imartani sikoqarluartuni angalasarnissaat nalunaarummi aalajangersarneqarput. Naggataatigut oqaatigineqassaaq, nalunaarutit atuutilernissaa agguataagaamat, tassalu § 6, 31. december 2010-mi atuutilersussaq, aammalu umiarsuit nalunaarummi pineqartut annanniutinik matoqqasunik pinngitsooratik peqarnissaannik piumasqaateqarfiusoq kisiat pinnagu, sinnera ukioq manna atuutilersussaalluni.

Nalunaarutit marluk taakku, maleruagassanik, Kalaallit Nunaata imartaani isumannaallisaanermut pitsannguiffiusunik amerlasuunik imaqartut atuutsinneqalernissaat Naalakkersuisut naammagisimaartorujussuaat.

Naalakkersuisulli Kalaallit Nunaata imartaani angalasarnerup suli isumannaannerulernissaa anguniarlugu sulinertik ingerlatiinnassavaat. Tamanna “ilisimasortaqartarneq” pillugu aqqissuussinermik, Kalaallit Nunaanni imarsiornermik suliaqarfiit suleqatigalugit aqqissuussinermut taamaattumut pilersaarutinik suliaqarfiusumik atuutsitsilernikkut pissaaq. Suliaq Imarsiornermut Ataatsimiititaliami, imarsiornermik ilisimasaqartunik ilaasortaarluni siunnersuisartuusumi, Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallanermullu

Naalakkersuisoqarfimmi Attaveqarnermut Aqutsisoqarfiup ataani inissisimasumi isumagineqarpoq.

Nunat tamat akornanni suliassat eqqarsaatigalugit Danmarkimi Søfartsstyrelsen, IMO-mik suleqateqarnermik isumaginnittuvoq. Nunat issittut imartaanni angallannermut maleruagassat eqqortumik annertussusilerneqarnissaat qulakkeerniarlugu allaffeqarfimmiit Søfartsstyrelsen qanittumik oqaloqatigineqarpoq.

Nunat issittut imartaanni angalasarneq pillugu IMO-p sammisaqartitsinissaanut, 2009-mi novembarimi ingerlanneqartussatut Søfartsstyrelsen-imit aqqissuunneqartumut peqataanissaq assersuutitut taaneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut nunani issittuni malitassap (arktisk kode), aammattaaq imaatigut angallannermi isumannaallisaanermik imaqartussap atulersinneqarnissaa pillugu Søfartsstyrelsen suleqatigineqarpoq.

Naalakkersuisunit erseqqissarneqassaaq suliassaq taanna pingaartilluinnarneqarmat, neriuppugullu akissuteqaammi matumani suliassaqarfiup pimoorunneqarnera ersersinneqarsimassasoq.